

Iordningsställande av ordinerat läkemedel Läkemedelsplåster

Läkemedelsplåster –depåplåster- används bland annat mot smärta, demens, kärlekskramp, åksjuka, rökavvänjning eller som hormontillskott. Det finns också plåster som bedövar inför ett blodprov.

Depåplåster ger en kontinuerlig tillförsel av det verksamma ämnet, genom huden ut i blodbanan och det är därför viktigt att se till att plåstret sitter fast ordentligt. Plåster är en fördel att använda hos patienter med sväljsvårigheter eller illamående.

Ordination

Läkare, tandläkare, tandhygienist och sjuksköterska med särskild förskrivningsrätt har behörighet att ordinera läkemedel. Det är ordinatören som avgör vilken styrka och dos som ska ges. Läkemedlet ska alltid användas enligt ordinatörens anvisningar samt tillverkarens anvisningar (bipacksedel, FASS).

När en patient har depåplåster och blir ordinerad en högre styrka av depåplåster, beställs dessa snarast från apotek. I undantagsfall efter läkarkontakt kan läkemedel med den lägre styrkan användas tills läkemedel med den högre styrkan kommer.

Ordinationshandlingen ska alltid kontrolleras innan iordningsställande. Signeringslistan ska kontrolleras före bytet.

Iordningsställande

Plåstret byts enligt ordination, vissa plåster byts en gång per vecka, andra var 3:e dag och några dagligen. Signeringslistan ska kontrolleras före bytet. Skriv dagens datum (på plåster eller täckförband och i signeringslista) den dag då plåstret sätts på patienten.

Läs mer om hur läkemedelsplåster sätts på, tas bort, hantering om plåstret lossnar, se refererat dokument ”Delegering kompendium Läkemedelsplåster”.

Avtagande av gammalt plåster och applicering av nytt plåster signeras.

När depotplåster ordinerats, appliceras, byts eller lossnar följs tillverkarens anvisningar (se bipacksedel eller FASS).

I VIVA finns signeringslista ”HSL- Signeringslista använda läkemedelsplåster” som ska användas för att minimera risken för att gammalt plåster inte tas av vid byte av plåster. På så sätt minskar risken för överdosering pga felanvändning/doseringsfel (applicering av flera plåster samtidigt).

Dokumentägare: Anna Pettersson
Gäller för: Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, Sociala omsorgsförvaltningen, Vård- och äldreförvaltningen/
Version: 4
Senast reviderad: 2024-05-06
Revidering av dokumentet sker kontinuerligt.

Det finns risk för biverkningar och överdosering

Höga halter av läkemedlet finns kvar i plåster även efter användning därför måste alltid föregående depotplåster tas bort innan ett nytt appliceras.

Höjd kroppstemperatur, tex vid feber, hög värme, kan medföra att en för stor mängd läkemedel tas upp genom huden.

Plåstret ska inte utsättas för stark värme (t.ex. värmedynor, elektriska filtar, värmeplattor, bastubad, heta bad, uppvärmda vattensängar mm) eftersom det kan öka kroppens upptag av det aktiva ämnet i blodet. Värme utifrån kan också göra att plåstret inte fastnar ordentligt.

Sjuksköterska ska alltid kontaktas

- Om det upptäcks att patienten har fler plåster än vad som har ordinerats. Då ska även en avvikelse skrivas.
- Vid förhöjd kroppstemperatur
- När patientens allmäntillstånd är påverkat, som andningssvårigheter, smärta, kräkningar. m.m.

Dokumentation

Depotplåster som innehåller narkotika klassade substanser ska en förbrukningsjournal narkotika användas sker enligt rutin i MCSS och Signeringslista läkemedelsplåster- Se VIVA- Beskrivningar legitimerad personal -Registrera dokument .

OBS! Dokumentation av läkemedelsplåster mot smärta sker både i MCSS och på ”HSL- Signeringslista använda plåster” som ska återlämnas till sjuksköterska.

Förvaring

Läkemedelsplåster förvaras utom syn och räckhåll för barn, även efter användning. Höga halter av läkemedlet finns kvar i plåstren även efter användning. Undvik förvaring av stora mängder läkemedel. För mer information se refererat dokument: ”Hantering av läkemedelssvinn”.

Kassation

Depotplåster kasseras som läkemedelsavfall, se kassation läkemedel. OBS! Använda plåster får inte slängas i soporna utan ska läggas i avsedd behållare/påse. Använda läkemedelsplåster mot smärta sätts på ”HSL- Signeringslista använda plåster”. Signeringslistan ska återlämnas till sjuksköterska för kontroll månadsvis och därefter kassation.